

Schriftelijke beantwoording van de vragen van het Raadsplein gehouden op 16 juni 2014 inzake Sociale Wijkteams

1. Hoe ziet u persoonlijke keuze in relatie tot Zorg in Natura en Persoonsgebonden Budget?

Het is aan de cliënt om te bepalen of hij of zij kiest voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget (PGB). Voorwaarden zijn wel dat het PGB niet duurder is dan zorg in natura en dat de kwaliteit minsten gelijk is aan dat van zorg in natura. Een taak van de generalist in het sociaal wijkteam is om samen met de cliënt tot de meest passende keuze te komen.

2. Er wordt voorgesteld om samen met de raad de maatschappelijke effecten (outcome criteria) te benoemen.

Dat doen we door bij de begroting een voorstel aan de raad voor te leggen voor een nieuwe indeling van de programmabegroting ten behoeve van het sociaal domein waarin het behalen van maatschappelijke resultaten de basis is. We brengen daarvoor eerst per buurt of wijk de opgaven in beeld. Die opgaven bestaan in eerste instantie op niveau van het huishouden en worden in beeld gebracht op basis van gegevens over bijstandsverlening, afname van Individuele Begeleiding, etc. Maar ook gegevens uit de 'buurt voor buurt'onderzoeken, de veiligheidsmonitor en de GGD onderzoeken vormen de basis voor het formuleren van de opgaven. Nadat de opgaven bekend zijn kunnen de beoogde resultaten geformuleerd worden en wordt afgesproken op welke wijze gemonitord kan worden.

3. Wat verstaat u onder 'ondersteuning vanuit het sociaal wijkteam'?

Het sociaal wijkteam biedt lichte ondersteuning op alle levensdomeinen in huishoudens (voor jeugdzorg strekt dat zich uit tot middelzware ondersteuning zoals intensieve gezinsondersteuning bij opvoedproblemen). Indien blijkt dat extra deskundigheid vanuit de schil nodig is dan zal het sociale wijkteam deze deskundigheid er bij vragen. Samen met het huishouden (en eventueel het sociale netwerk) wordt bepaald welke intensievere of specialistische ondersteuning dat is. Vanzelfsprekend wordt het functioneren van het sociale wijkteam op deze werkwijze gemonitord.

4. Waarom zit de wijkverpleegkundige niet in het sociaal wijkteam?

De bekostiging van de wijkverpleegkundige is bij de zorgverzekeraars belegd. We zijn met de zorgverzekeraar en de thuiszorg in overleg op welke wijze de wijkverpleegkundige zich gaat verhouden tot het sociaal wijkteam. Het is in ieder geval belangrijk dat er een directe link ligt tussen de wijkverpleegkundige en het sociaal wijkteam. In de afstemming tussen de inzet van de wijkverpleegkundige en de generalist is het van belang om dubbele of inefficiënte inzet te voorkomen. Daarvoor is goede afstemming nodig. Zodra er afspraken met de zorgverzekeraar en de thuiszorg zijn gemaakt zullen wij u daar over informeren.

5. Wat is de status van het sociale wijkteam?

Het sociaal wijkteam bestaat uit medewerkers van bestaande organisatie die uitgeleend worden aan het sociaal wijkteam. Alleen de team coördinatoren, en de medewerkers van de eenheid SoZaWe, komen/zijn in gemeentelijke dienst. In de komende jaren wordt nagedacht over de meest passende rechtsvorm voor sociale wijkteams. Dat gesprek voeren we samen met de partners die nu hun personeel 'uitlenen' aan de sociale wijkteams.

6. Hoe voorkomen we willekeur in de kwaliteit en beschikbaarheid van zorg?

Ten aanzien van de beschikbaarheid van zorg brengen we vooraf de opgaven in een wijk in beeld. Op basis van bestaande gegevens van zorgafname maken we afspraken over de inzetbaarheid van zorg en ondersteuning.

Ten aanzien van de kwaliteit van zorg zijn er landelijk normen vastgesteld waaraan zorgverleners moeten voldoen. Dat verandert niet. Lokaal kunnen we deze normen aanvullen.

7. Hoe wordt de privacy van cliënten gewaarborgd?

Bij de inrichting van een systeem voor informatieuitwisseling tussen partijen is privacy een belangrijk item. We denken na over een systeem waarbij informatie over een huishouden alleen voor professionals ontsloten wordt als dat voor de ondersteuning van de cliënt noodzakelijk is. Voor het uitwisselen van privacy gevoelige informatie is toestemming van de cliënt nodig.

8. Aan welke competenties moeten de generalisten voldoen? En ontbreekt in het sociale wijkteam niet de kennis over de GGZ?

Samen met de partners in het sociale wijkteam wordt een profiel van de generalist opgesteld en competenties benoemd.

Daar waar in het sociale wijkteam niet of onvoldoende kennis is bestaan er korte lijnen met de schil om deze kennis op te halen. Ten aanzien van de GGZ bestaat er een korte lijn met de GGZ die de generalist in het sociale wijkteam kan bijstaan in vraagstukken over bijvoorbeeld beschermd wonen.

9. Het gevaar bestaat dat de mantelzorger overbelast wordt. Wat wordt gedaan om dat te voorkomen?

Het sociale wijkteam is er voor ondersteuningsvragen in het huishouden en hanteert het uitgangspunt één huishouden, één plan, één hulpverlener. Dat betekent ook dat er aandacht is voor de eventuele mantelzorger in het huishouden. Er moet aandacht zijn voor het welzijn van de mantelzorger en voorkomen moet worden dat de mantelzorger overbelast raakt. De sociale wijkteams zullen ook daarom banden onderhouden met de

Vrijwilligerscentrale Zwolle/steunpunt informele zorg. Zij kunnen door de bemiddeling van een vrijwilliger of vrijwilligersorganisatie de mantelzorger tijdelijk of structureel ondersteuning bieden. Het is belangrijk dat de formele en informele zorg goed op elkaar afgestemd worden en mantelzorgers daar nadrukkelijk bij worden betrokken.

Ook krijgen we als gemeente extra geld voor de waardering en ondersteuning van mantelzorgers. In overleg met mantelzorgers, steunpunt informele zorg en

Mezzo zullen we na de zomer een voorstel doen hoe we deze middelen in zullen zetten.

10. Welke afspraken zijn er met Achmea gemaakt?

Er dient in onze visie een heldere verbinding te liggen tussen het sociale wijkteam en de wijkverpleegkundige zorg. Dat is overigens ook de visie van Achmea, die als grootste zorgverzekeraar in de regio namens de zorgverzekeraars in onze regio als gesprekspartners van de gemeenten in onze regio fungeert. Hoe dit precies tot stand kan worden gebracht is afhankelijk van de ruimte die ook wordt geboden in de landelijke financiersafspraken. Het ministerie van VWS en de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA) zijn hierover in gesprek, waarbij Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de VNG ook betrokken zijn. De zorgverzekeraars zullen dit vervolgens vertalen in het inkoopbeleid voor wijkverpleging. Wij zijn hierover regionaal in gesprek met Achmea. Inmiddels is er door VNG, ZN en VWS een zgn. focuslijst wijkverpleging en sociaal domein beschikbaar gemaakt op basis waarvan regiogemeenten en Achmea dit gesprek de komende weken en maanden een vervolg zullen geven. Inzet daarbij van gemeente is maximale ruimte voor lokaal maatwerk én maximale verbinding van de wijkverpleegkundige zorg met de sociale wijkteams. Ook de organisaties die nu wijkverpleging bieden in Zwolle wensen in te zetten op deze verbinding.

11. Er wordt voorgesteld om praktijkondersteuners op ROC's in te zetten.

We gaan er in de beantwoording vanuit dat hier de functie van schoolmaatschappelijk werk bedoeld wordt en niet de praktijkondersteuner die leerlingen ondersteund bij stages, etc. Deze laatste functie is op de ROC's in Zwolle vervuld.

Ten aanzien van het schoolmaatschappelijk werk kunnen we melden dat ook deze functie in het sociale wijkteam is belegd. De Kern is een belangrijke partner in het sociale wijkteam en is ook nu al in wijken actief en via het schoolmaatschappelijk werk deelnemer in het netwerk Jeugd & Gezin, dat vanaf 1 januari 2015 op zal gaan in het sociale wijkteam.

Wellicht overbodig om te benoemen maar de schoolmaatschappelijk werker zal zijn uitvalsbasis, net als nu, op de school behouden.

12. Er wordt opgeroepen ruimte en vertrouwen aan de uitvoering in het Sociale Domein te geven. Er wordt opgeroepen het simpel te houden.

We zijn van mening dat de partners in het veld en de inwoners van Zwolle het vertrouwen verdienen. Er wordt hard samengewerkt in de stad en er is veel vertrouwen in elkaar en het behalen van de doelen.

De plannen in het sociaal domein zijn bedoeld om de transities zacht te laten landen in de stad. De inrichting van sociale wijkteams en het aanbesteden van verschillende diensten maken onderdeel uit van deze landing.

13. Het CDA roept op om een debat op hoofdlijnen in september te houden.

De raad heeft gevraagd om uitvoeringsprogramma's van de verschillende transities in het sociaal domein. Deze uitvoeringsprogramma's zijn nu gereed en aangeboden aan de raad. Het is aan de raad zelf om te bepalen op welke wijze zij deze wil bespreken.

14. Wordt er in het sociaal domein nagedacht over het fenomeen 'right to challenge?' Dat betekent dat een groep burgers, gemeenschap, die denkt dat ze een publieke dienstverlening beter (zelf) kan organiseren, heeft het recht de gemeente te 'challengen'. Als aan bepaalde voorwaarden is voldaan, moet de gemeente de betreffende dienst (opnieuw) aanbesteden. Dat biedt de burgers of de *social enterprise* de gelegenheid om een offerte uit te brengen.
Het staat iedereen vrij om dienstverlening in het sociaal domein aan te bieden en/of te bespreken met de gemeente en partners in de stad. Wij zijn zeer geïnteresseerd in dergelijke initiatieven waarbij de kracht uit de (lokale) samenleving zelf komt. Vanzelfsprekend gelden voor deze nieuwe groep dezelfde kwaliteitseisen, voorwaarden, etc. als de bestaande aanbieders. Het right to challenge is wettelijk geborgd en zal worden opgenomen in de WMO verordening.
15. Er wordt opgeroepen een ombudsteam in te richten om cliënten bij te staan bij klachten.
Het inrichten van een ombudsteam is pas dan noodzakelijk als klachten en opmerkingen van cliënten niet of onvoldoende serieus worden genomen en de afhandeling niet conform de gestelde wettelijke eisen en de lokale verordeningen worden afgehandeld. Vooralsnog is er geen aanleiding om aan te nemen dat daar sprake van zal zijn. Wel is het goed om de klachten en de afhandeling daar van mee te nemen in de monitoring.
16. Kan de wethouder een garantie afgeven dat er voldoende financiering is voor de zorg die nodig is?
*We staan voor een grote opgave waarbij we alle zeilen bij moeten zetten om de bezuinigingsopgave te volbrengen. Daarbij staat de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg en ondersteuning voorop. Maar ook maatwerk, de inzet van mensen zelf en hun sociale netwerken en het bieden van passende en ook kostenbesparende arrangementen. Besparingen zien we vooral in het terugbrengen van meerdere lokketten, het terugbrengen van meerdere hulpverleners in een huishouden en het terugbrengen van overhead en bureaucratie.
Om ongewenste effecten op te vangen heeft uw raad in de vorige periode een budget van 5 miljoen structureel vastgesteld.*
17. Wordt er ook een schaduwzijde onderzoek naar het functioneren van de sociale wijkteams ingesteld?
Ja, daar hebben we oog voor. Dat vertaalt zich in de notie dat niet iedereen over een sterk sociaal netwerk beschikt en dat contacten niet zomaar gemakkelijk en duurzaam tot stand komen. Maar ook in de notie dat veel mensen zich nu ook al vrijwillig inzetten en dat mantelzorger zijn iets is wat je

overkomt: dat geen overheid dat stimuleert maar dat de overheid dat wel kan ondersteunen. Tenslotte vertaalt het zich ook in het uitgangspunt van maatwerk en dat iedereen mee doet naar vermogen.

18. Betrek specialisten bij het uitwerken van de sociale wijkteams

Bij de ideevorming over de sociale wijkteams/sociaal domein zijn we niet over één nacht ijs gegaan. We hebben diverse gemeenten en pilots bezocht, zijn in gesprek gegaan met burgers, instellingen, bedrijven, ministeries, adviesorganen en ambtenaren. In de nadere uitwerking en doorontwikkeling van de sociale wijkteams zullen wij specialisten blijven .

19. De wethouder heeft toegezegd de raad intensief te zullen betrekken bij de monitoring van de voortgang van de sociale wijkteams. Er wordt voorgesteld om zogenoemde bijpraatsessies en/of sociale cafés te organiseren.

Het college zal u intensief betrekken bij de ontwikkeling van de sociale wijkteams en op de hoogte houden van de voortgang. Er worden in ieder geval schriftelijke rapportages gemaakt en aan u aangeboden. de wethouder en de ambtelijke organisatie gaan graag verder in gesprek met de griffie en de raad over de suggesties die door de VVD zijn gedaan. Daarbij kunnen we passende vormen bespreken waarbij u periodiek rechtstreeks het gesprek kan aangaan met cliënten, generalisten en professionals uit de schil over de actuele ontwikkelingen in het sociale domein.